



دانشگاه علوم پزشکی
عزت پزشکی - روان آسان آرزو

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت دریافت درجه دکتراي پزشکی

بررسی چهار ساله موارد آبسه و فیستول آنورکتال در بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل
(۱۳۷۳-۱۳۷۶) و بهار ۷۷



استاد راهنما:

دکتر هرمز عظیمی

نگارش:

مژده ادیب مرادی

سال تحصیلی ۷۷-۷۶



تقدیم به :

اساتید بزرگوارم

تقدیم به همسر و پسر

که مدیونشان هستم

تشکر و قدردانی

بنام آنکه هستی نام از او یافت

بر خود لازم می‌دانم از زحمات بیدریغ جناب آقای دکتر هرمز عظیمی

که طی مراحل مختلف پایان نامه از راهنمائیهای ایشان بهره برده‌ام

صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم

چکیده:

آبسه‌ها و فیستولهای آنورکتال از ابتدای تاریخ پزشکی مورد توجه قرار گرفته‌اند. آنها از طرفی بسیار ناراحت‌کننده و عذاب‌آورند و از سوی دیگر به علل اجتماعی و فرهنگی دیرتر تحت درمان قرار می‌گیرند. از آنجائی که تاکنون این بیماری در سطح استان مورد بررسی قرار نگرفته و نظر به شیوع نسبی آن در منطقه لزوم بررسی چگونگی پراکندگی جنسی، سنی و فصلی آن ضروری به نظر می‌رسید در این پایان‌نامه ابتدا خلاصه تحقیقات و آمارهای ارائه شده در بعضی منابع خارجی گردآوری و ترجمه گردید و سپس اطلاعات ثبت شده در پرونده‌های بیماران در یکی از مراکز درمانی استان طی چهار سال جمع‌آوری و پس از پرورش داده‌ها و بررسی نتایج، ضمن مقایسه با نتایج ذکر شده در منابع خارجی، تحلیلهائی در مورد ارتباط موارد بیماری با پارامترهای احتمالی محیطی و اجتماعی دخیل در این موضوع بیان گردید و در پایان پیشنهادهائی برای ادامه کار و بدست آوردن نتایج بهتر و دقیق‌تر ارائه شد.

ABSTRACT:

The Abscess and Anal Fistula are diseases which have been noted virtually from the beginning of medical history.

They are so Painful and make sufferings. Socially and culturally they are being treated so late. Because These diseases have not been seriously noted and discussed in this state and also regarding the wide spreading of these disease discussing about the incidence of diseases from sex, age and season points of view seems to be very necessary.

In this thesis first of all the summary of studied researches and the statistics which are given in some foreign sources were translated and then all the registered information were gathered from patients file from 1373 to 1376 in one the state health center.

After statistical analysing of the gained datas, The result of the this analysis are being compared with similar results in foreign sources and some discussion about connection of diseases with some probable envoinmental prameters involved with this subject presented. Finally series of comments for improvments are given.

صفحه	عنوان
۱	مقدمه:
■ فصل اول	
۳	۱: آناتومی رکتوم و مجرای آنال
۳	۱- ۱: آناتومی رکتوم
۴	۱- ۲: آناتومی مجرای آنال
■ فصل دوم	
۵	۲: آبسه‌های آنورکتال
۶	۲- ۱: اتیولوژی
۸	۲- ۲: سنّ و جنس
۸	۲- ۳: تشخیص
۸	۲- ۴: اصول کلی درمان
■ فصل سوم	
۱۱	۳: انواع آبسه‌های آنورکتال
۱۱	۳- ۱: آبسه پری آنال
۱۱	۳- ۲: درمان
۱۴	۳- ۳: آبسه ایسکیورکتال
۱۵	۳- ۴: درمان
۱۷	۳- ۵: آبسه پست آنال (Postanal) عمقی
۱۹	۳- ۶: درمان
۱۹	۳- ۷: آبسه اینتراسفنکتریک (Intersphinctric) یا بین اسفنکتری
۲۱	۳- ۸: درمان

۲۳	۳- ۹: آبه سوپرالواتور (Supralevator abcess)
۲۵	۳- ۱۰: درمان

■ فصل چهارم

۲۹	۴: عفونت‌های نکروزان مقعد و رکتوم ناشی از آبه
۳۰	۴- ۱: تشخیص
۳۱	۴- ۲: درمان

■ فصل پنجم

۳۲	۵: عفونت‌های مقعدی در بیماریهای خونی
۳۲	۵- ۱: پیش آگهی و درمان

■ فصل ششم

۳۴	۶: فیستول آنال
۳۵	۶- ۱: پاتوفیزیولوژی
۳۶	۶- ۲: نشانه‌ها
۳۶	۶- ۳: تقسیم بندی فیستول‌های آنال
۴۰	۶- ۴: قانون گودسال
۴۱	۶- ۵: معاینه فیزیکی
۴۲	۶- ۶: اصول درمان جراحی
۴۳	۶- ۷: مشخص کردن مجرای فیستول
۴۳	۶- ۷- ۱: عبور دادن پروب (Passing a Probe)
۴۴	۶- ۷- ۲: تزریق ماده رنگی (Injection of Dye)
۴۵	۶- ۷- ۳: تزریق شیر (Injection of Milk)
۴۶	۶- ۷- ۴: تزریق پیروکسید هیدروژن (Injection of Hydrogen Peroxide)
۴۶	۶- ۷- ۵: نکته
۴۷	۶- ۸: انتخاب روش جراحی
۵۱	۶- ۹: نتیجه

- ۶- ۱۰: فستول‌های آنال دوگانه ۵۲
- ۶- ۱۱: فستول‌های آنال در بیماری کرون ۵۲
- ۶- ۱۲: ارتباط بین فستول‌های آنال و کارسینوم ۵۷

■ فصل هفتم

- ۷: فستول رکتوواژینال ۶۰
- فستول رکتوواژینال پایین (low Rectovaginal): ۶۰
- فستول رکتوواژینال بالا (High Rectovaginal): ۶۰
- فستول رکتوواژینال میانی (Mid Rectovaginal fistula): ۶۱
- ۷- ۱: فستول رکتوواژینال ناشی از تابش اشعه ۶۲
- ۷- ۲: تشخیص ۶۳
- ۷- ۳: درمان ۶۳

■ فصل هشتم

- ۸: روش تحقیق داده‌ها ۶۷
- ۸- ۱: روش تحقیق ۶۷
- ۸- ۲: تحلیل داده‌ها ۶۸

■ فصل نهم

- ۹: بحث در نتایج و نتیجه‌گیری و پیشنهاد برای کارهای آینده ۱۰۵
- ۹- ۱: بحث در نتایج: ۱۰۵
- ۹- ۲: نتیجه‌گیری: ۱۰۷
- ۹- ۳: پیشنهاد برای کارهای آینده: ۱۰۸

■ فصل دهم

- ۱۰: منابع و مأخذ: ۱۱۰

مقدمه:

بیماریهای مربوط به ناحیه آنورکتال یکی از علل شایع مراجعه بیماران به مطب جراحان عمومی را تشکیل می دهد.

این ضایعات از طرفی بسیار ناراحت کننده و عذاب آورند و از سوی دیگر، بعلم اجتماعی و فرهنگی دیرتر تحت درمان قرار می گیرند. آبسه های آنورکتال یکی از اورژانسهای شایع جراحی هستند که بصورت درد مداوم و شدید اطراف مقعد و حساسیت موضعی تظاهر می کنند. منشأ این آبسه ها پیدایش عفونت حاد چرکی در غدد مقعد که مابین اسفتکترهای خارجی و داخلی واقع شده اند میباشد. آبسه ها و فیستولهای آنورکتال اغلب به هم وابسته اند و فیستولها معمولاً از عوارض آبسه های پری آنال هستند که به علت درمان غلط و درناژ دیررس ایجاد شده اند و این امر نقش بافت فرهنگی و اعتقادات خاص منطقه و وجود محدودیتها را در میزان ایجاد فیستول از آبسه ها خاطر نشان می سازد.

موضوع این پژوهش بررسی چهارساله (۱۳۷۶ - ۱۳۷۳) موارد آبسه و فیستول آنورکتال در بخش جراحی بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل می باشد (هم چنین اطلاعات سه ماهه اول سال ۷۷ نیز لحاظ گردیده است). هدف از اجرای این طرح بررسی آماری شیوع موارد بیماری در سنین، جنس، سالها و فصول مختلف و ارتباط نتایج آماری با پارامترهای دخیل احتمالی محیطی منطقه است. مواردی همچون وضعیت اقتصادی، اجتماعی بیماران، تحصیلات، شهرنشین یا روستائی بودن بیماران و وجود بیماریهای التهابی روده ای زمینه